

INTERNATIONAL WEEKLY

№ 9

15.05.2019 – 31.05.2019

Foreign
Policy
Research
Institute

Friedrich Naumann
STIFTUNG **FÜR DIE FREIHEIT**

ЗМІСТ

Україна – Європейський Союз	3
АНАЛІЗ ТЕМИ ТИЖНЯ	3
<i>Чим загрожує повернення Росії до Ради Європи?</i>	3
Інші події в ЄС	6
Зовнішня політика	12
АНАЛІЗ ТЕМИ ТИЖНЯ	12
<i>Низка зустрічей з представниками західних країн та приготування до візиту в Брюссель свідчить про готовність міжнародної спільноти до активного діалогу з новообраним президентом України Володимиром Зеленським</i>	12
Двосторонні відносини.....	14
ЄС	14
БОЛГАРІЯ	15
СПІВДРУЖНІСТЬ ДОМІНІКИ	15
ЛАТВІЯ	16
АЗЕРБАЙДЖАН	16
НІМЕЧЧИНА.....	16
НОРВЕГІЯ	17
ГРУЗІЯ	17
МОНГОЛІЯ	18
Опір російській гібридній війні	19
АНАЛІЗ ТЕМИ ТИЖНЯ	19
<i>Російські враження щодо інавгурації Президента України</i>	19

Україна – Європейський союз

АНАЛІЗ ТЕМИ ТИЖНЯ

Чим загрожує повернення Росії до Ради Європи?

Цього тижня у Брюсселі відзначали 10 років Східного партнерства. Та головна новина, що пролунала на фоні цього святкування, не стосувалася ні "партнерства", ні навіть Євросоюзу. 13 травня міністр закордонних справ Павло Клімкін вийшов до журналістів та несподівано заявив, що через дії кількох європейських держав **Мінські угоди можуть бути вбиті**. Причина для такого радикального прогнозу – криза, що розгортається у Раді Європи.

Вже два роки поспіль "Європейська правда" пише про те, як Росія фінансово шантажує РЄ (**росіяни припинили платити внески до бюджету цієї організації**) та політично (**погрожуючи вийти зі складу організації**). Вимога росіян категорична: Рада Європи має скасувати санкційний тиск без жодних передумов на адресу Москви. Перш за все, варто підтвердити: розмови про "Мінськ" та Раду Європи у Брюсселі справді мали місце. Каменем спотикання є процеси, що можуть призвести до зняття з Росії санкційного тиску у Парламентській асамблеї Ради Європи (ПАРЄ). Офіційно – за вимогами, записаними у документах, – санкції з росіян знімати не можна, доки Росія не залишить Донбас та не припинить окупацію Криму. А оскільки мало хто вірить, що виконання обох вимог є можливим, у документах передбачено можливість, що ПАРЄ піде на поступки навіть за часткового виконання вимог.

Наступна сесія ПАРЄ запланована на кінець червня, і вона стане ключовою. По-перше, на цій сесії асамблея обиратиме свого генерального секретаря, наступника Ягланда. З Москви вже звучить погроза: якщо топ-посадовця оберуть без їхніх голосів, Росія його не визнаватиме. По-друге, влітку виповниться два роки відтоді, як Росія не сплачує внески до бюджету Ради Європи. За статутом організації це означає, що проти РФ можуть застосувати нові, додаткові санкції. В Західній Європі багато хто вважає, що цей процес зрештою призведе до виключення або виходу Росії з РЄ. І хоча українська сторона раз за разом наполягає, що не ініціюватиме аж такого суворого покарання росіян (нам самим вигідно, щоби вони лишалися, зокрема, підсудні Європейському суду з прав людини), ця перспектива настільки лякає європейських дипломатів, що вони виявляються готові піддатися на шантаж.

Та чому ця тема стала актуальною зараз, більше ніж за місяць до сесії? Як з'ясувалося, "адвокати РФ" провели перше рішення на шляху до "прощення" Росії. До того ж ухвалили його із шаленою перевагою голосів.¹ 14 травня, коли Клімкін

¹ <https://www.eurointegration.com.ua/articles/2019/05/15/7096189/>

ще проводив переговори у Брюсселі та намагався переконати європейських колеґ в недоцільності повернення російської делегації в ПАРЕ, у Страсбурзі відбулося засідання Комітету міністрів – ключового керівного органу РЕ. За даними джерел ЄП, 39 із 47 держав-членів підтримали проект міністерського рішення, в якому Комітет міністрів відкрив двері для повернення Росії за надзвичайною процедурою. "Європейська правда" раніше вже повідомляла, що прощення РФ найбільше просувають німці. Як зазначив міністр Клімкін: "Німці це почули, і французи це почули, і голландці. Чи погодилися (з аргументами України. – ЄП) – спитайте у них. Але з німецьким міністром ми окремо дуже довго це обговорювали сьогодні", – заявив він. Голосування у Страсбурзі показало, що німці, французи та голландці хоч і почули, але не погодилися з нами.² Але це, на щастя, був не останній бій. Оскільки Комітет міністрів не пішов "на беспредел" і не став перебирати повноваження інших органів, "прощення росіян" ще має бути підтримане у ПАРЕ. Це – наш головний шанс.

Повернення російської делегації до Парламентської асамблеї Ради Європи на умовах Москви призведе до нової кризи в організації. Як повідомляє "Європейська правда", про це заявив голова української делегації в ПАРЕ Володимир Ар'єв в інтерв'ю DW. "Піти на поступки означає прийняти російський шантаж, що буде поганим прикладом для інших членів РЕ. Цей політичний процес може закінчитися суттєвим підривом довіри до Ради Європи з боку правозахисників, громадських організацій, реформаторів. Буде дуже погано, якщо Рада Європи продемонструє, що хтось здобув перемогу, а хтось – поразку. Це призведе до нової кризи в організації, можливо, серйознішої, ніж була", – сказав Ар'єв. Він наголосив, що у Раді Європи намагаються змінити регламент для того, щоб піти назустріч Російській Федерації і не допустити її виходу з РЕ.

"Я можу погодитися з побоюваннями правозахисників з приводу того, що у разі виходу Росії вона перестане бути частиною Європейського суду з прав людини. Це – доволі сильний аргумент. Проте, з іншого боку, Росія не зробила жодного, навіть найменшого кроку на виконання вимог Ради Європи", – сказав Ар'єв. За його словами, серед національних делегацій більш-менш згуртовану, одностайну позицію мають Україна, Грузія, Швеція, Польща. Вони вважають, що безумовного повернення Росії в ПАРЕ бути не може. "Позиції інших делегацій розділилися в залежності від політичних груп, особистих переконань депутатів. На останньому засіданні постійного комітету ПАРЕ в Парижі переважна більшість промовців висловлювалася критично щодо цих планів. Але однозначних висновків я робити не можу, оскільки багато хто й просто промовчав", – зазначив депутат.³

Що робитиме Україна? Київ вже офіційно попередив Раду Європи, що готовий до жорстких дій. По суті, йдеться про ультиматум. "На засіданні комітету міністрів 14 травня Україна виголосила заяву про те, що повернення Росії до ПАРЕ без виконання вимог резолюцій є неприйнятним і сприяння КМРЕ цьому процесу є ганебним. Ми наголосили, що це рішення матиме вкрай негативні наслідки не лише для самої Ради Європи, а і в широкому контексті. Якщо рішення призведе до безумовного повернення Росії, то Україна суттєво перегляне обсяг своєї співпраці з Радою Європи аж до **виходу з цієї організації**, яка втратила довіру до себе. А миттєвим наслідком вже нинішнього рішення є скасування участі Павла Клімкіна у міністерському засіданні.⁴

До протидії готуються також парламентарі. "Багато хто готовий аж до припинення роботи делегації. Жорсткі заходи будуть у відповідності до тих

² Там само.

³ <https://www.eurointegration.com.ua/news/2019/06/2/7096839/>

⁴ <https://www.eurointegration.com.ua/articles/2019/05/15/7096189/>

рішень, які ухвалить асамблея. Особисто я не бачу сенсу залишатися у ПАРЄ, якщо Рада Європи зруйнує принципи, на яких вона заснована", – розповів Ар'єв. "Головне для президента Зеленського – розуміти, що настрої в ключових столицях Європи дуже нагадують події 1938 року. Зараз також є бажання розвивати стосунки з Росією за рахунок третіх сторін. Не всі поділяють цю політику, але в декількох ключових столицях справді є настрої рухатися цим шляхом. І команда президента Зеленського має усвідомити цей ризик і якомога швидше сформувані свій зовнішньополітичний блок", – зазначив Дмитро Кулеба. "Проблеми дуже серйозні, ми п'ять років тримаємо цей фронт, але такого тиску, як зараз, не було ніколи", – зізнався дипломат.⁵

В той же час в Росії не бачать перешкод для участі у червневій сесії ПАРЄ. Заступник голови Міністерства закордонних справ (МЗС) Росії Олександр Грушко під час спілкування з журналістами на полях VI Європейської конференції Міжнародного дискусійного клубу "Валдай" зазначив: "На даному етапі я не бачу жодних перешкод для того, щоб наша делегація брала участь, якщо Комітет міністрів Ради Європи (КМРЕ) прямо заявив про те, що вітаються всі делегації на червневій сесії".⁶

На жаль, ситуація починає все більше загострюватись та й Росія усіма засобами намагається домогтися тримати все під своїм контролем. Таке поблажливе ставлення самої Ради Європи до держа ви-агресора призведе не тільки до остаточної самодискредитації цієї організації, але й до руйнування європейських цінностей які РЄ покликана захищати. Саме тому Україна докладає неймовірних зусиль аби не допустити повернення Росії до складу РЄ.

⁵ Там само.

⁶ <https://www.depo.ua/ukr/svit/na-rosii-ne-bachat-pereshkod-dlya-uchasti-u-cherhvneviy-sesii-pare-20190521965930>

Інші події в ЄС

Нідерланди призупинили місію в Іраку на тлі напруги на Близькому Сході

15.05.2019

Уряд Нідерландів призупинив військову тренувальну місію в Іраку через можливі загрози на тлі загострення ситуації в регіоні.

Про це повідомляє "Європейська правда" з посиланням на NOS.

Представник Міністерства оборони Нідерландів заявив, що місія в Іраку була припинена до подальшого повідомлення, але відмовився відповідати про характер можливих загроз.

Близько 50 голландських солдатів не мають права залишати свою базу в Ербілі з вечора неділі. У цього північному іракському місті вони готують курдські сили для боротьби з терористичною організацією "Ісламська держава".

За словами представника Міноборони, відкликання голландських солдатів з цього району "в даний час не обговорюється".

Голландці також проводять тренування в Багдаді. Навчальні заняття там також були припинені ввечері в неділю, але сьогодні відновилися, оскільки вони проводяться в закритих комплексах.

Раніше сьогодні вже було оголошено, що німецькі солдати в Іраку також призупинили свою місію. Крім того, Сполучені Штати відкликали частину персоналу з посольства в Багдаді і консульства в Ербілі.

Офіційні причини таких кроків не називаються, але, очевидно, що вони можуть бути пов'язані з напруженістю між США і Іраном.

Минулого тижня представники уряду США заявили, що Іран мобілізував групи в Іраку і Сирії для нападу на американців. Тому минулого тижня США направили шість військових кораблів, систему ПРО і морську піхоту в Перську затоку і Аравійське море.

Раніше Іран оголосив, що припиняє дотримуватися частини обмежень щодо своєї ядерної програми, і пригрозив посилити ядерну діяльність, якщо країни-учасниці ядерної угоди не захистять Тегеран від санкцій США.

Європейська правда

ЄС оштрафував п'ять банків на мільярд євро за таємну змову

16.05.2019

Європейська Комісія в четвер, 16 травня, оштрафувала п'ять великих банків за таємну змову на валютному ринку. Загальна сума штрафу, накладеного на британські Barclays і Royal Bank of Scotland, американські Citigroup та JPMorgan, а також японський MUFG Bank, становить 1,07 мільярда євро.

За даними Єврокомісії, трейдери цих банків у 2007-2013 роках змовлялися щодо встановлення курсів валют. При цьому вони повідомляли про свої наміри щодо торгівлі та обмінювалися інформацією і координували дії в професійних електронних чатах. Єврокомісія зафіксувала дві таких картельних змови. Швейцарський банк UBS не був оштрафований, оскільки повідомив регулятору про змови. Банки погодилися на мирову угоду, що зменшило розмір штрафів для них на 10 відсотків.

"Ці рішення надсилають чіткий сигнал, що Єврокомісія не толеруватиме змови у будь-якому сегменті фінансових ринків", - заявила єврокомісарка з питань конкуренції Маргрете Вестагер, цитує агентство AFP. За її словами, поведінка оштрафованих банків поставила під сумнів професійну етику сектора.

Нагадаємо, що в квітні Єврокомісія оприлюднила попередні дані розслідування щодо ймовірної картельної змовинімецьких автогігантів BMW, Daimler та VW. Згідно з ними, в період з 2006 по 2014 років між Volkswagen, BMW і Daimler мали місце "систематичні домовленості" щодо використовуваних технологій контролю вихлопних газів. Таким чином німецькі автовиробники домовилися "обмежити конкуренцію у розробці технологій очищення викидів бензинових і дизельних автомобілів", зазначили у Єврокомісії.

Deutsche Welle

ЄС зняв три країни з "чорного списку" податкових гаваней

17.05.2019

Європейський Союз 17 травня зняв британську заморську територію Бермуди, голландський карибський острів Аруба і Барбадос з "чорного списку" податкових гаваней, не залишивши у переліку жодної території ЄС.

Про це, як передає "Європейська правда", йдеться у повідомленні Ради ЄС.

Три острови були додані до списку в березні, оскільки вони протягом тривалого часу не змогли змінити свої податкові правила. ЄС вважав, що вони надають потенційну можливість ухилення від сплати податків для корпорацій та заможних осіб.

Але тепер Аруба змінила своє законодавство, щоб зробити його відповідним вимогам ЄС.

Бермуди і Барбадос взяли на себе зобов'язання владнати занепокоєність ЄС, і тому їх перевели до так званого "сірого списку" країн, які все ще перебувають під наглядом ЄС щодо податкових практик.

"Чорний список" тепер скоротився до дванадцяти юрисдикцій, серед яких Беліз, Домініка, Фіджі, Маршаллові острови, Оман, Об'єднані Арабські Емірати, Вануату, Самоа, Американське Самоа, Тринідад і Тобаго, Віргінські острови та Гуам.

Держави з "чорного списку" зазнають репутаційної шкоди та суворішого контролю за операціями з ЄС.

ЄС створив "чорний список" у 2017 році після розкриття широко поширених схем ухилення від сплати податків.

Раніше Італія і Естонія намагалися заблокувати внесення ОАЕ до цього списку.

Європейська правда

Німеччина повідомила НАТО про рекордне зростання видатків на оборону

17.05.2019

Німеччина повідомила НАТО про найбільше за останні десятиріччя зростання видатків на оборону, розрахованих за методологією Альянсу.

Про це повідомляє "Європейська правда" із посиланням на Deutsche Welle.

У 2019 році уряд Німеччини планує витратити на ці потреби 47,32 мільярда євро (1,35% валового внутрішнього продукту). Це на п'ять мільярдів євро більше, ніж у 2018 році, свідчать опубліковані агентством дфа дані.

Президент США Дональд Трамп неодноразово критикував Німеччину за недостатні, на його думку, витрати на оборону.

На саміті НАТО влітку 2018 року американський президент навіть не виключив виходу своєї країни з Альянсу в разі, якщо союзники не витратять на оборонну діяльність щонайменше 2% ВВП. Такий цільовий показник був

визначений на саміті НАТО в 2014 році, проте в різних країнах-членах це рішення інтерпретують по-різному.

США наполягають, що всі члени Альянсу зобов'язані щонайпізніше в 2024 році довести свої оборонні видатки до рівня у щонайменше 2% ВВП.

Уряд Німеччини вважає, що йдеться лише про потребу руху в напрямку до цього показника.

Європейська правда

ЄС затвердив новий режим санкцій за кібератаки

17.05.2019

Рада ЄС затвердила новий режим санкцій у відповідь на злочинну кібердіяльність.

Про це, як передає "Європейська правда", йдеться у повідомленні Ради ЄС.

Витік даних, крадіжка інтелектуальної власності, атаки на ІТ-інфраструктуру та викрадення секретної інформації можуть у майбутньому призвести до того, що ЄС накладе санкції на відповідальних за такі дії іноземних юридичних та фізичних осіб.

Нові санкції можуть бути спрямовані на тих, хто вчиняє ці види кібердіяльності в будь-якому місці, незалежно від їхньої національності та місцезнаходження.

"Рада створила рамки, що дозволяють ЄС накладати цілеспрямовані обмежувальні заходи для стримування та реагування на кібератаки, які становлять зовнішню загрозу для ЄС або його держав-членів, а також на кібератаки проти третіх держав або міжнародних організацій, де обмежені заходи вважаються необхідними для досягнення цілей Спільної зовнішньої політики та політики безпеки", - сказано в повідомленні.

Кібератаки, що належать до сфери застосування цього нового режиму санкцій, є такими, які мають значний вплив і які: або здійснюються з-за меж ЄС, або використовують інфраструктуру за межами ЄС, або здійснюються особами або установами, створеними або діючими за межами ЄС, або здійснюються за підтримки особи або організацій, що діють поза межами ЄС.

Спроби кібератак з потенційно значним ефектом також охоплюються цим режимом санкцій.

Санкції передбачають заборону на поїздки до ЄС, заморожування активів для фізичних осіб та заморожування активів для суб'єктів господарювання. Крім того, особам і організаціям ЄС заборонятиметься надавати кошти підсанкційним суб'єктам.

Цей крок відбувається на тлі зростаючої тривоги щодо передбачуваної китайської та російської діяльності.

Захід звинуватив російську військову розвідку в управлінні глобальними кібератаками, спрямованими на установи від спортивних антидопінгових органів до АЕС та лабораторій з дослідження хімічної зброї.

Наприклад, 4 жовтня міністр оборони Нідерландів Анк Бейлевелд заявила, що четверо співробітників ГРУ РФ шляхом кібервтручання намагалися отримати дані міжнародного слідства у справі катастрофи малайзійського "Боїнга" на сході України.

Економічна правда

Єврокомісар: Північна Македонія отримає "зелене світло" від ЄС ще до літа

20.05.2019

Європейський комісар з питань сусідства та переговорів про розширення Йоганнес Ган заявив, що країни-члени ЄС повинні визнати прогрес Північної Македонії у реформах та ще до літа дадуть сигнал щодо початку переговорів про вступ в червні.

Про це повідомляє "Європейська правда".

"Північна Македонія зобов'язалася слідувати євроатлантичним шляхом і визначила це своєю стратегічною національною метою. Країна бере участь в процесі приєднання до НАТО, і в червні Рада ЄС визначила шлях до початку переговорів (з Євросоюзом. – ЄП) про вступ у червні 2019 року", - заявив Йоганнес Ган у своєму Twitter.

За його словами, Північна Македонія виконала всі необхідні реформи та навіть більше: продемонструвала інклюзивний підхід до трансформації суспільства, провела вільні і чесні президентські вибори.

"Тепер країни-члени повинні визнати цей переконливий прогрес! Я впевнений, що Північна Македонія отримає зелене світло від ЄС ще до цього літа!", - заявив Йоганнес Ган.

Македонія отримала статус кандидата на вступ до ЄС у 2005 році, але суперечка про її назву з Грецією і повільний прогрес у проведенні реформ не дозволили їй приєднатися до ЄС.

Відповідно до угоди з Грецією, країна тепер перейменована у Північну Македонію.

6 лютого послы країн-членів НАТО підписали протокол про приєднання країни до Альянсу.

У червні минулого року Брюссель вирішив, що переговори про членство з Македонією, перейменованою в Північну Македонію, можуть стартувати, якщо дві країни продовжать просування реформ.

Завдяки зміні назви тепер відкрито і шлях Північної Македонії до ЄС.

У січні головуєча в Раді ЄС Румунія виступила за відкриття переговорів про членство Північної Македонії в ЄС.

Європейська правда

Віце-президент Єврокомісії 13 червня їде до Москви на газові переговори

22.05.2019

Віце-президент Європейської комісії Марош Шефчович у червні поїде до Москви обговорювати подальші кроки в енергетичних переговорах між Україною та РФ за посередництва Брюсселя.

Як повідомляє "Європейська правда", про це заявив брюссельський кореспондент "Радіо Свобода" Рікард Джозвяк.

"Комісар ЄС з енергетичних питань Марош Шефчович 13 червня їде до Москви, щоб обговорити наступний крок в енергетичному тріалозі між Росією і Україною і Комісією", - написав Джозвяк у Twitter.

Шефчович цього тижня приїжджав до Києва на інавгурацію президента Володимира Зеленського і наголосив, що у сфері енергетики ЄС сподівається на продовження реформ, включаючи анбандлінг "Нафтогазу".

Також віце-президент Єврокомісії нагадав про завершення з наступного року транзитної угоди з "Газпромом".

У Москві він має намір оголосити що "українська сторона готова до якнайшвидшого відновлення газових переговорів".

Європейська правда

Болгарія та Греція почали будувати газопровід, який зменшить залежність Софії від газу з РФ

22.05.2019

Болгарія та Греція у середу, 22 травня, започаткували будівництво газопроводу, який з'єднає газотранспортні системи двох країн та дозволить зменшити значну енергетичну залежність Софії від Москви. "Цей інтерконектор призведе до реальної диверсифікації постачання газу", - заявив на церемонії початку будівництва болгарський прем'єр-міністр Бойко Борисов. На події також був присутній його грецький колега Алексіс Ципрас, повідомляє агенція AFP.

Новий 182-кілометровий трубопровід між болгарським містом Димитровград і грецьким містом Комотіні планується відкрити наприкінці наступного року. Це дозволить Болгарії отримувати газ з азербайджанського родовища Шах-Деніз, а також зріджений газ з різних джерел через термінали в Греції.

Проект коштуватиме орієнтовно 220 мільйонів євро. Після відкриття газопровід спершу зможе прокачувати три мільярди кубометрів газу на рік, згодом обсяг може бути збільшений до п'яти мільярдів кубометрів.

Болгарію, яка щороку споживає близько трьох мільярдів кубометрів газу, часто критикують за майже абсолютну енергетичну залежність від Росії. Вона отримує російський газ через Україну, однак російський монополіст "Газпром" хоче з 2020 року припинити постачання цим маршрутом, коли має запрацювати газопровід "Турецький потік".

Задля забезпечення альтернативних варіантів газопостачання Болгарія вже давно планувала поєднати свою газову систему з мережами Греції, Сербії та Румунії, однак проекти кілька разів відкладалися через бюрократичні перешкоди.

Deutsche Welle

Прем'єр-міністр Британії піде у відставку 7 червня

24.05.2019

Прем'єр-міністр Британії Тереза Мей піде у відставку з поста лідера Консервативної партії 7 червня.

Про це вона заявила після зустрічі з главою комітету консерваторів, повідомляє "Європейська правда".

Вона заявила, що залишиться на посаді прем'єра доки не буде обрано її наступника.

"Для мене завжди буде питанням величезного особистого жалю, що я не змогла реалізувати Brexit", - сказала Мей, наголосивши, що вона зробила все для цього.

Наприкінці свого виступу прем'єрка ледве стримувала сльози.

Напередодні Мей відмовилася від своїх планів винести на голосування парламенту оновлену угоду про Brexit, ймовірно, через наближення відставки.

22 травня лідер Палати громад Британії Андреа Лідсом повідомила, що залишає свій пост через те, що більше не вірить в урядовий підхід щодо Brexit. На тлі цього з'явилися повідомлення у ЗМІ про зростаючий тиск на Мей з вимогою її відставки.

Європейська правда

Євросоюз продовжив на рік санкції проти Сирії

28.05.2019

Євросоюз продовжив на рік обмежувальні заходи, уведені проти режиму у Сирії.

Відповідне рішення ухвалила у понеділок Рада ЄС, повідомляє власний кореспондент Укрінформу у Брюсселі.

«Рада ЄС продовжила обмежувальні заходи проти сирійського режиму до 1 липня 2019 року. Беручи до уваги репресії, що тривають, відносно цивільного населення, ЄС вирішив зберігати обмежувальні заходи проти сирійського режиму та його прибічників відповідно до стратегії ЄС щодо Сирії», - заявили у Раді ЄС.

За оновленими даними, до санкційного списку входять 259 осіб та 76 установ, відносно яких застосовані візові заборони та заморожування активів.

Загалом економічні санкції ЄС проти Сирії включають заборонну імпорту, обмеження в інвестиційній діяльності, блокування активів сирійського центрального банку, обмеження експорту деяких технологій та обладнання.

Укрінформ

Зовнішня політика

АНАЛІЗ ТЕМИ ТИЖНЯ

Низка зустрічей з представниками західних країн та приготування до візиту в Брюссель свідчить про готовність міжнародної спільноти до активного діалогу з новообраним президентом України Володимиром Зеленським

20 травня 2019 року Президент України Володимир Зеленський після церемонії інавгурації зустрівся в адміністрації з главами кількох держав, які приїхали до Києва. Так, на зустрічі Зеленського з президентом Литви Даляю Грибаускайте обговорювалися питання двосторонніх відносин та продовження реформ в Україні. Зеленський також зустрівся з президентом Угорщини Яношем Адером та президентом Естонії Керсті Кальюлайд.⁷

Наразі ж Україна та світ з нетерпінням очікують на перші кроки нового президента України Володимира Зеленського у зовнішній політиці, серед яких — перші візити до закордонних столиць. Те, які міста опиняться першими у списку, значною мірою свідчатиме про зовнішньополітичні пріоритети нового українського керівництва. Для вибору країни першого візиту новообраний президент має відповісти щонайменше на два питання. **По-перше**, який сигнал він має надіслати Україні та світу вибором тієї чи іншої країни для свого першого візиту? **По-друге**, як ключові партнери України, які не увійдуть до "першої трійки", відреагують на цей вибір? **Тепер стало очевидно, що перший свій закордонний візит В.Зеленський здійснює в Брюссель. І це цілком символічно! Адже Брюссель є столицею ЄС і НАТО до членства в яких прагне долучитися Україна.**

Тобто це потужний прес-центр, де президент під час спілкування може довести свою позицію. Під час зустрічі президента України з лідерами країн ЄС та НАТО будуть обговорені політико-безпекові аспекти, врегулювання конфлікту між Україною та Росією, Донбас, Вже після розмов з канцлером Меркель та президентом Макроном Зеленський матиме більш аргументований діалог з Трампом.⁸ В цьому питанні Зеленському треба бути максимально підготовленим, щоб не піти на якісь невиправдані поступки, яких, зокрема, можуть очікувати й наші партнери, аби знизити градус напруги між Україною та Росією. Але ми маємо

⁷ <https://www.eurointegration.com.ua/news/2019/05/20/7096399/>

⁸ <https://www.eurointegration.com.ua/articles/2019/05/21/7096435/>

розуміти межі, червоні лінії, за які новообраному президенту не можна заходити, і він сам має це розуміти під час цих візитів.⁹

Запрошення Зеленському на зустріч під час його візиту в Брюссель передали генеральний директор Директорату Єврокомісії з питань сусідства та переговорів щодо розширення ЄС Крістіан Даніельссон та виконавчий директор з питань Європи та Центральної Азії в Європейській службі зовнішньої дії Томас Майр-Гартінг. За інформацією "Радіо Свобода", під час візиту Зеленський зустрінеться із керівниками ЄС, зокрема главою Європейської ради Дональдом Туском та президентом Єврокомісії Жаном-Клодом Юнкером. Крім того, серед запланованих у Володимира Зеленського бесід – зустріч в штаб-квартирі НАТО із генеральним секретарем альянсу Енсом Столтенбергом і спільна за підсумками зустрічі прес-конференція.¹⁰

30 травня у Києві Президент України Володимир Зеленський зустрівся з Міністром Європи та закордонних справ Французької Республіки Жан-Івом Ле Дріаном і Федеральним міністром закордонних справ Федеративної Республіки Німеччина Гайко Маасом. Глава держави відзначив особливу роль Франції та Німеччини у врегулюванні ситуації на Сході України, зокрема в рамках Нормандського формату. «Хочу ще раз подякувати Президентів Франції Еммануелю Макрону за вітання з перемогою на виборах і за зустріч ще до того, як я став Президентом України. Хочу також подякувати німецькій стороні за те, що в мене була дуже предметна розмова з Канцлером Німеччини Ангелою Меркель щодо вирішення пріоритетних завдань на Сході України, припинення війни, виконання Мінських домовленостей», – сказав Володимир Зеленський.

Учасники зустрічі обмінялися думками щодо передумов і подальших кроків для активізації переговорного процесу стосовно Донбасу. Глава держави також наголосив, що його пріоритет – повернення всіх українських полонених. Зі свого боку, керівники зовнішньополітичних відомств Франції та ФРН відзначили прогрес, якого досягла Україна у розбудові співпраці з Європейським Союзом і Північноатлантичним альянсом та підтвердили готовність і надалі сприяти в реалізації європейської та євроатлантичної політики нашої держави і проведенні реформ. Крім цього, Володимир Зеленський наголосив, що готовий відвідати Францію та Німеччину на запрошення лідерів цих країн.¹¹

Отже, тепер головними завданнями шостого Президента України в Брюсселі стане представлення інтересів країни та гідно себе показати під час першого візиту за кордон. Оскільки Зеленський вже встиг провести кілька зустрічей з представниками європейських країн це вже означає, що таким чином вони привітали новообраного Президента та рішуче налаштовані до подальшої співпраці.

⁹ Там само.

¹⁰ <https://www.euointegration.com.ua/news/2019/05/28/7096696/>

¹¹ <https://www.president.gov.ua/news/prezident-ukrayini-volodimir-zelenskij-zustrivsyaz-ochilnik-55685>

Двосторонні відносини**ЄС****Україна і ЄС наступного року можуть переглянути Угоду про асоціацію – віце-прем'єрка****15.05.2019**

Україна в 2020 році запропонує ЄС переглянути Угоду про асоціацію на основі українських національних інтересів і змін ринків та законодавства ЄС.

Про це повідомила віце-прем'єрка з питань європейської та євроатлантичної інтеграції України Іванна Климпуш-Цинцадзе, передає "Європейська правда" з посиланням на Урядовий портал.

"У 2020 році, за п'ять років після введення угоди в дію, ми маємо можливість говорити про її перегляд. Звичайно, нам потрібно буде працювати з колегами з різних міністерств для того, щоб запропонувати Європейському Союзу наше бачення перегляду, зокрема, й через те, що в Україні змінилася структура економіки, у порівнянні з тим часом, коли ми проводили первинні консультації (щодо Угоди про асоціацію. – Ред.)", – зазначила віце-прем'єрка.

За її словами, окремі норми Угоди варто переглянути із огляду на те, що правове поле у Європейському Союзі також змінюється і розвивається. Наприклад, зазначила вона, такі оновлення європейського права знайшли відображення і в раніше ухваленому рішенні про оновлення Додатка 27 до Угоди про асоціацію. Додаток визначає перелік загальноєвропейських правил функціонування ринків енергетики, які Україна має впровадити у власне законодавство. Але він, насамперед, оновлюється через амбіцію України інтегруватися до єдиного енергетичного ринку ЄС.

"Зараз ми ведемо розмову щодо цифрового ринку. Коли Україна вела перемовини про Угоду, у Європейському Союзі було три регламенти у цифровій галузі і ніяких директив, які б регулювали цей ринок. Тому для нас зараз принципово погодити спільну роботу над цим", – додала Іванна Климпуш-Цинцадзе.

*Європейська правда***ЄС виділить 1 мільйон євро на розвиток "зеленої" енергетики в Україні****22.05.2019**

Європейський Союз виділить 1 мільйон євро для реалізації однорічного проекту Twinning "Розвиток відновлюваної енергетики в Україні", який розпочали австрійсько-італійський консорціум та Держенергоефективності.

Про це повідомляє "Європейська правда" із посиланням на Євроінтеграційний портал.

У межах проекту експерти ЄС нададуть рекомендації Держенергоефективності та іншим зацікавленим сторонам щодо приведення українського законодавства у відповідність до європейського та поділяться досвідом стосовно збільшення частки відновлюваних джерел енергії і стимулювання "зелених" інвестицій", – повідомили у Держенергоефективності.

Партнери проекту разом розроблятимуть проекти змін до українського законодавства, щоб привести його у відповідність до положень Директиви Євросоюзу про відновлювані джерела енергії.

Також вони спільно працюватимуть над реалізацією урядових планів дій у сфері відновлюваної енергетики.

Проект Twinning "Розвиток відновлюваної енергетики в Україні" виконують австрійський енергетичний регулятор E-Control, Енергетичне агентство Австрії,

Агентство екології Австрії, Міністерство сталого розвитку та туризму Австрії та італійський дослідницький інститут EURAC Research у партнерстві з Держенергоєфективності.

Термін реалізації проекту становить 15 місяців.

Нова директива ЄС з відновлюваної енергетики встановлює обов'язкову мету – щонайменше 32% всієї енергії в Євросоюзі до 2030 року має вироблятися із відновлюваних джерел.

Економічна правда

Болгарія

Болгарія просить Україну не змінювати кордони Болградського району

15.05.2019

Болгарія розраховує на дотримання Україною домовленостей про збереження Болградського району, де мешкає багато етнічних болгар, у межах нинішніх адміністративних кордонів.

Про це заявила віце-прем'єр-міністр Болгарії Маріяна Ніколова, передає "Європейська правда" з посиланням на ВТА.

Ніколова перебувала з офіційним візитом в Україні 13-14 травня. З українськими урядовцями вона також обговорила питання викладання болгарської мови в українських державних школах. Болгарська віце-прем'єр закликала українську сторону виконати раніше досягнуті домовленості та прискорити будівництво школи з посиленням вивчення болгарської мови в Одесі.

Після зустрічей в Києві стало відомо, що після 9-річної перерви відновить роботу Міжурядова комісії з торговельно-економічного співробітництва між Україною та Болгарією.

За даними уряду, за підсумками 2018 року товарообіг між Україною і Болгарією зріс майже на 25% та склав понад 773 млн доларів США. Тенденція зберігається і у січні-лютому 2019 року, бо обсяг торгівлі товарами уже склав майже 155 млн доларів. Це на третину більше, ніж за аналогічний період торік.

Європейська правда

Співдружність Домініки

Україна та Співдружність Домініки скасували візовий режим

16.05.2019

15 травня в Лондоні було підписано Угоду між урядами України та Співдружності Домініки про скасування візових вимог.

Про це повідомляє прес-служба Міністерства закордонних справ України.

Угоду від імені уряду України підписала посол України у Великій Британії Наталія Галібаренко, від імені уряду Співдружності Домініки – тимчасовий повірений у справах Співдружності Домініки у Великій Британії Джанет Чарльз.

Положеннями зазначеної угоди передбачається, що громадяни України та громадяни Співдружності Домініки, які користуються дійсними паспортами, можуть в'їжджати, виїжджати, прямувати транзитом та перебувати без віз на території держави іншої сторони упродовж строку, що не перевищує 90 днів протягом 180 днів.

Про дату набуття угодою чинності буде повідомлено додатково.

Співдружність Домініки – острів на межі Карибського моря і Атлантичного океану, між Гваделупою і Мартинікою, із населенням близько 72 тисяч мешканців.

ZIK

Латвія

Україна й Латвія обговорили створення міжнародної місії в Чорному та Азовському морях

16.05.2019

Віце-прем'єр-міністр з питань європейської та євроатлантичної інтеграції України Іванна Климпуш-Цинцадзе зустрілася з віце-прем'єр-міністром, міністром оборони Латвії Артисом Пабріксом під час робочого візиту до Риги. Сторони обговорили стан і перспективи співробітництва між Україною і Латвією в оборонній сфері, інформує Урядовий портал.

Іванна Климпуш-Цинцадзе зазначила, що в умовах російської агресії проти України підтримка діалогу та розвиток співпраці через оборонні відомства є дуже важливою для обох країн та для регіональної безпеки в цілому.

Також повідомляється, що сторони обговорили можливості створення постійної міжнародної місії спостереження в Чорному та Азовському морях і в Керченській протоці – BLACKSEAMOM. Запуск такої місії став би важливим фактором для стабілізації безпекової ситуації в Керченській протоці, забезпечення свободи судноплавства та запобігання новій агресії Російської Федерації проти українських та іноземних суден.

Нагадаємо, раніше віце-прем'єр-міністр з питань європейської та євроатлантичної інтеграції України Іванна Климпуш-Цинцадзе провела зустріч із президентом Латвії Раймондсом Вейонісом.

UA.TV

Азербайджан

Посол України вручив вірчі грамоти Президенту Азербайджанської Республіки

17.05.2019

17 травня 2019 р. Надзвичайний і Повноважний Посол України в Азербайджанській Республіці Владислав Каневський вручив вірчі грамоти Президенту Азербайджанської Республіки Ільхаму Алієву.

У ході бесіди, яка відбулася після офіційної церемонії вручення грамот, сторони обговорили стан та перспективи розвитку двосторонніх відносин. Позитивно була відзначена існуюча потужна база двостороннього співробітництва та висловлено упевненість у перспективності подальшої взаємодії в усіх сферах, що становлять взаємний інтерес.

Міністерство закордонних справ України

Німеччина

Берлін виділив €82 мільйони на реформи в Україні

20.05.2019

Федеративна Республіка Німеччина у понеділок вирішила виділити Україні 82 мільйони євро технічної та фінансової допомоги на реформи.

Про це на своїй сторінці у Twitter написав посол України у ФРН Андрій Мельник.

«Чудовий подарунок Німеччини до інавгурації президента Володимира Зеленського: Берлін виділяє Україні технічну та фінансову допомогу у розмірі 82 млн євро на вітчизняні реформи у 2019 році. Сьогодні у Києві підписується протокол! Дякуємо, Німеччино», - зазначив український дипломат.

Слід зазначити, що на інавгурацію Президента України Володимира Зеленського у Київ у понеділок від Німеччини приїхав колишній президент ФРН Крістіан Вульф.

Укрінформ

Норвегія

Між Україною і Норвегією налагодять пряме авіасполучення

21.05.2019

Українсько-норвезьке партнерство буде посилене прямим авіаційним сполученням.

Про це повідомив посол України в Норвегії В'ячеслав Яцюк, передає "Європейська правда" з посиланням на прес-службу МЗС.

"Важливим результатом українсько-норвезького діалогу з питання налагодження прямого авіасполучення між Україною та Норвегією стало оприлюднене сьогодні рішення авторитетної європейської авіакомпанії "Скандинавські авіалінії" (SAS) щодо започаткування у жовтні 2019 року прямого авіарейсу Київ-Осло", – заявив посол.

Посол України в Норвегії висловив окрему вдячність керівництву авіакомпанії SAS та компанії-оператора цивільних аеропортів Норвегії Avinor за рішення використувувати у назві авіарейсу український правопис столиці України латиницею – Kyiv.

Польоти авіакомпанії "Скандинавські авіалінії" за маршрутом Київ-Осло будуть виконуватися тричі на тиждень щовівторка, щочетверга та щосуботи, починаючи з 26 жовтня 2019 року.

Як повідомляє норвезьке видання Nettavisen, фінансовий директор авіакомпанії SAS Турбйорн Віст пояснює доцільність прямого авіасполучення з Києвом різким зростанням пасажиропотоку з Україною у зв'язку з запровадженням безвізового режиму.

Польоти між Осло і Києвом будуть здійснювати на літаках Boeing 737-700 на 141 місце.

Європейська правда

Грузія

Україна вносить зміни до Угоди про вільну торгівлю з Грузією

21.05.2019

Україна та Грузія підписали протокол, яким внесли зміни до Угоди між урядами країн про вільну торгівлю.

Про це "Європейській правді" у вівторок повідомили у Мінекономрозвитку.

Зміни до угоди 21 травня підписали перший віце-прем'єр-міністр Степан Кубів та міністр економіки Грузії Натела Турнава.

Підписані зміни дозволять Україні та Грузії використовувати ідентичні правила походження товарів у двосторонній торгівлі та застосовувати положення Регіональної конвенції про пан-євро-середземноморські преференційні правила походження (Пан-Євро-Мед), зокрема ефект діагональної кумуляції.

Як відомо, з 1 січня 2019 року Україна почала застосовувати положення Конвенції Пан-Євро-Мед в торгівлі з ЄС.

Конвенція Пан-Євро-Мед - це інструмент, розроблений Європейським Союзом для співпраці зі своїми торговельними партнерами, а також цих країн між собою. Участь України у Конвенції дозволяє розширити присутність наших товарів на ринках третіх країн, з якими укладені угоди про вільну торгівлю.

"Зміни до Угоди про вільну торгівлю з Грузією дозволять створити нам перший діючий трикутник діагональної кумуляції ЄС-Україна-Грузія.

На практиці це означає, що українські виробники зможуть імпортувати сировину та комплектуючі з Грузії, переробляти їх в Україні та експортувати, наприклад, до Німеччини з українськими сертифікати походження з нульовою або пільговою ставкою мита", - зазначив Кубів.

Зміни до Угоди про вільну торгівлю набудуть чинності після ратифікації парламентами обох країн.

Режим вільної торгівлі між Україною та Грузією діє з 1996 року.

Економічна правда

Монголія

Україна та Монголія скасують візовий режим

22.05.2019

Кабмін у середу на засіданні схвалив проект угоди з урядом Монголії про взаємне скасування віз.

Про це повідомляє "Європейська правда" з посилання на агентство "Інтерфакс-Україна".

Згідно з проектом документа, громадяни держав-підписантів можуть перебувати на території іншої держави без віз не більше ніж 90 днів протягом 180 днів.

Підписати угоду уповноважили посла України в Польщі Андрія Децицю, адже посол Монголії працює в Україні за сумісництвом. Посольство Монголії розташоване в Польщі.

Європейська правда

Опір російській гібридній війні

АНАЛІЗ ТЕМИ ТИЖНЯ

Російські враження щодо інавгурації Президента України

20 травня, у Верховній Раді пройшло урочисте засідання, на якому відбулася інавгурація новообраного президента України Володимира Зеленського. На цю історичну для України подію країна-агресор швидко відреагувала своїми скандальними заявами та діями. Так, скандальний російський політик, депутат Держдуми РФ Володимир Жириновський присвятив їдкий пост, у якому він поділився своїми маразматичними міркуваннями. У пості він традиційно вибухнув погрозою знищення суверенної України і повної російської експансії. Також, у Раді безпеки ООН Росія запропонувала розглянути питання щодо Закону України №5670-д "Про забезпечення функціонування української мови як державної". Але Радбез ООН жорстко поставив РФ на місце, відмовившись розглядати це питання. Таке рішення підтримали представники Франції, Великобританії, США, Німеччини, Бельгії та Польщі.¹²

Інавгурація Володимира Зеленського стала топ-новиною на провідних російських телеканалах, таких як: "Перший", і на "Россия - 24", та НТВ. На останньому навіть транслювали церемонію президентської присяги у Верховній Раді з перекладом на російську мову. Гучні заяви Зеленського охоче цитували журналісти провладних телеканалів. В першу чергу його обіцянку завершити війну на Донбасі. А також заклик до чиновників не вішати його портрет в кабінетах. На російському "Першому" каналі в першу чергу звернули увагу на розпуск президентом Верховної Ради. А ось в Кремлівському інформаційному агентстві РІА вирішили пожартувати над цим рішенням Зеленського.¹³

Головний редактор журналу «Россия в глобальній політике» Федір Лук'янов вважає, що своїм виступом у Верховній Раді Зеленський показав своїм противникам, що жарти скінчилися. Видання «Ведомости» також вважає, що шостий президент України відходить від образу звичного (особливо для Росії) політика. І називає дивними слова про те, що побудова успішної країни залежить не тільки від одного президента і уряду, а від кожного її жителя. Також без уваги не залишили слова Зеленського про те, що президент – не ікона і його фотографія не повинна висіти у кабінетах чиновників. Видання вважає, що ця заява

¹² <http://newsvideo.su/video/10781331>

¹³ https://24tv.ua/ru/inauguracija_zelenskogo_kak_osveshhali_rossijskie_smi_i_chno_govorili_mestnye_jeksperty_n1155979

перевертає вертикаль влади і встановлює відповідальність політиків перед майбутнім, а не перед керівництвом.¹⁴

У Кремлі ж поки точно не готові брати приклад з Володимира Зеленського. Володимир Путін не збирається навіть вітати його зі вступом на президентську посаду. У Білокам'яній говорять: чекають нормалізації українсько-російських відносин. "Президент Путін привітає президента Зеленського з першими успіхами в справі врегулювання «внутрішнього» конфлікту на південному сході України, а також з першими успіхами в справі нормалізації російсько-українських відносин", - заявив прес-секретар Володимира Путіна. Тим часом Володимир Зеленський говорить, що готовий до діалогу з Москвою. А ось почати його пропонує з визволення полонених.¹⁵

В Кремлі торкнулись питання російської анексії Кримського півострову. Прес-секретар Путіна зазначив, що окуповний «Крим є регіоном РФ», тож питання про його «приналежність» не стоїть, передає ТАСС. Що стосується врегулювання ситуації на південному сході України, представник Кремля уточнив, що зазначену проблему президент Зеленський «може і повинен вирішити» на базі чіткого плану, викладеного у мінських домовленостях.¹⁶

Російський прем'єр-міністр Дмитро Медведєв вважає, що риторика України щодо відновлення Мінських угод є застарілою, а нова українська влада робить «дуже суперечливі заяви». «Ніби як вони хотіли б відновити певні процеси на базі Мінських угод. У той же час це супроводжується досить застарілою і, скажімо прямо, риторикою, що набила оскому... Якщо вони захочуть якісь кроки зробити, вони їх зроблять. Заяви, які лунають зараз з Києва, дуже суперечливі. Але дій ми поки ніяких не бачимо», - заявив прем'єр РФ, передає ТАСС. Він також скаржиться, що нова українська влада не зробила кроків для «відновлення відносин». «Давайте запасемося терпінням!» - закликав Медведєв. «У кінцевому рахунку, це все в руках нового президента [України], нової влади», - говорить політик. Крім того, Медведєв заявив, що виключення Віктора Медведчука з переговорів було недалекоглядним рішенням.¹⁷

Глава Чечні Рамзан Кадіров заявив, що президент України Володимир Зеленський його розчарував після інавгураційної промови у Верховній Раді. Про це Кадіров написав у своєму Telegram-каналі. «Володимир Олександрович, я був про вас зовсім іншої думки. Думав, що успішний, досвідчений і відомий шоумен стане мудрим й тверезомислячим політиком, а ви відразу зазіхнули на чуже. Так добрі сусіди не роблять! Змушений розчаруватися у вас. А так не хотілося у перший же день!», - заявив Кадіров. Кадіров переконаний, що якби «Росії потрібні були чужі землі, Київ давно став би обласним центром на заході РФ». «Велике, гарне, квітуче місто! Але Росія цього не зробить ніколи! Ми поважаємо територіальну цілісність країни братнього українського народу! Нам чужого не треба, але і свого нікому не віддамо!», - вважає Кадіров.¹⁸

Таким чином, інавгурація Президента України в Росії сприйнялась багатьма по різному. Звичайно, **що Кремлю не сподобалась промова нового президента, яка суперечила інтересам Російської Федерації**. В свою

¹⁴<https://fakty.com.ua/ua/ukraine/20190521-dyvni-slova-reaktsiya-roszmi-na-inavguratsijnu-promovu-zelenskogo/>

¹⁵https://24tv.ua/ru/inauguracija_zelenskogo_kak_osveshhali_rossijskie_smi_i_chno_govorili_mestnye_jeksperty_n1155979

¹⁶ <https://ua.news/ua/u-putina-vidreaguvaly-na-inavguratsijnu-promovu-zelenskogo/>

¹⁷ <https://ua.news/ua/prem-yer-rf-prokomentuvav-pozytsiyu-zelenskogo-shhodo-minskyh-ugod/>

¹⁸ <https://nv.ua/ukr/world/geopolitics/buv-zovsim-inshoji-dumki-kadirov-zayaviv-shcho-zelenskiy-yogo-rozcharuvav-50022581.html>

чергу, деякі російські видання були навіть здивовані та звернули увагу на велику різницю між нашими державами. Втім, тепер, коли Росія бачить більш чітку картину, вона матиме на меті якомога більше відділити Зеленсько від прозахідного вектору України та додаватиме для цього максимум сил.